

VERMINDERING ONROERENDE VOORHEFFING VOOR GEZINSBIJSLAGGERECHTIGDE KINDEREN VOORTAAN DEELBAAR TUSSEN CO-ouders

Vanaf aanslagjaar 2023 is het in het Vlaamse gewest mogelijk om de vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen proportioneel te verdelen tussen niet-samenlevende ouders, ofwel co-ouders.

Kaj Zee en Céline Vangheel

Kaj Zee is doctoraatsbursaal aan de UHasselt en ULiège. Céline Vangheel is aspirant FWO-Vlaanderen aan de UGent en UHasselt.

In een arrest van 23 juni 2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat de Vlaamse vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen (artikel 2.1.5.0.1, §1,2° VCF) het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel schond, in zoverre het de co-ouder die de kinderen op gelijkmatige wijze huisvest, onder geen enkele voorwaarde de mogelijkheid biedt om een gedeeltelijke vermindering van de onroerende voorheffing te genieten voor het onroerend goed dat hij betreft. Deze uitspraak kwam echter niet als een verrassing. In het verleden had het Grondwettelijk Hof zich al in dezelfde zin uitgesproken over een vergelijkbare vermindering van de onroerende voorheffing in het Waalse en Brusselse hoofdstedelijke gewest.

De bevoegde Vlaamse minister had als antwoord op enkele parlementaire vragen al erkend dat de bestaande regelgeving problematisch was en dat er een oplossing moest komen, maar dat dit niet evident was. Zo is, in tegenstelling tot in het Waalse en Brusselse hoofdstedelijke gewest, in Vlaanderen de toekenning van de vermindering van onroerende voorheffing geautomatiseerd. Dat zorgt ervoor dat ouders niet onderworpen zijn aan

een administratieve last om de vermindering te bekomen. Die automatisering is gekoppeld aan authentieke gegevensbronnen, zoals het bevolkingsregister. Er bestaat geen databank met co-ouderschapsregelingen waardoor een automatisch verdeelde toekenning van de vermindering onmogelijk is. Dat verschil met de andere gewesten overtuigde het Grondwettelijk Hof niet. Het doel van de vermindering van de onroerende voorheffing ligt er namelijk in belastingplichtigen die de financiële last van hun kinderen dragen, te helpen. Die financiële last is aanwezig bij elke co-ouder, ongeacht de plaats van domicilie. Het 'niet bemoeilijken van de automatische toekenning van verminderingen' is dan ook geen overtuigend argument om ouders die zich in een soortgelijke positie bevinden niet op eenzelfde manier te behandelen. Daarenboven is het domiciliëringscriterium niet noodzakelijk voor de effectieve controle, maar kan de verdeling van de huisvesting, volgens het Hof, onder meer ook worden aangetoond aan de hand van een door een rechter gehomologeerde overeenkomst of een rechterlijke beslissing.

De Vlaamse regering komt met het programmadecreet van 16 december 2022 bij de begroting 2023 tegemoet aan het arrest van het Grondwettelijk Hof door te voorzien in de mogelijkheid om de vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen proportioneel te verdelen tussen niet-samenlevende ouders, ofwel co-ouders.

FORFAITAIR BASISBEDRAG

De bedragen van de vermindering voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen die progressief stegen naargelang het aantal kinderen worden vanaf aanslagjaar 2023 vervangen door een forfaitair basisbedrag van 8 euro per kind. De aanpassing naar een forfaitair basisbedrag was noodzakelijk om de proportionele verde-

ling van de vermindering tussen niet-samenlevende ouders mogelijk te maken. Bij bedragen die progressief stijgen naargelang het aantal kinderen is het immers niet duidelijk berekenbaar welke vermindering er juist per kind van toepassing is. Dit forfaitair bedrag van 8 euro per kind geldt dus niet alleen als de vermindering wordt verdeeld tussen niet-samenlevende ouders, maar in alle gevallen waarin de vermindering van toepassing is.

Zo wordt vanaf aanslagjaar 2023 de onroerende voorheffing voor de woning die op 1 januari van het aanslagjaar wordt betrokken door een gezin met ten minste twee kinderen die daar volgens het bevolkingsregister hun woonplaats hebben en die in aanmerking komen voor gezinsbijslag verminderd met 8 euro per kind. Een gehandicapt kind wordt voor twee gerekend. Om de uiteindelijke vermindering te kennen die wordt vermeld op het aanslagbiljet, moet het forfaitair bedrag van 8 euro per kind nog worden vermeerderd met de opcentiemen van de provincie en de gemeente.

Het forfaitair bedrag van 8 euro wordt vanaf aanslagjaar 2024 jaarlijks geïndexeerd.

PROPORTIONELE VERDELING

Vanaf aanslagjaar 2023 bestaat in het Vlaamse gewest de mogelijkheid om de vermindering van de onroerende voorheffing voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen proportioneel te verdelen tussen ouders die niet samenleven. Dat kan bijvoorbeeld zijn als de kinderen alternerend bij elke ouder worden gehuisvest naar aanleiding van een relatiebreuk tussen de ouders. De proportionele verdeling van de vermindering vindt dan plaats in verhouding tot de periode waarin de kinderen bij de ouder zijn gehuisvest.

De vermindering voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen wordt echter niet automatisch proportioneel verdeeld tussen niet-samen-

levende ouders. Een van beide ouders moet uiterlijk op 31 maart van het aanslagjaar een aanvraag indienen bij de Vlaamse belastingdienst. Daarnaast moet de ouder bij wie de kinderen niet gedomicilieerd zijn, zorgen voor de huisvesting van de kinderen in een woning in het Vlaamse gewest waarin hij op uiterlijk 1 januari van het aanslagjaar volgens het bevolkingsregister zijn woonplaats heeft. De vermindering kan dus niet proportioneel verdeeld worden wanneer de andere co-ouder in een ander gewest of buiten België woont. Tot slot moeten de co-ouders hun verblijfsregeling aan de Vlaamse belastingdienst overmaken. Deze verblijfsregeling moet blijken uit een overeenkomst die geregistreerd of door een rechter gehomologeerd is, een rechterlijke beslissing, een overeenkomst die tot stand is gekomen ten gevolge van een vrijwillige gezinsbemiddeling door een erkende bemiddelaar of een overeenkomst die door beide ouders is ondertekend. Deze documenten moeten uiterlijk op 1 januari van het aanslagjaar uitgesproken, tot stand gekomen of ondertekend zijn.

Voortaan zal het dus mogelijk zijn voor co-ouders om beiden de vermindering voor gezinsbijslaggerechtigde kinderen te krijgen van de onroerende voorheffing voor hun woning in verhouding tot de 'financiële last' die zij dragen ten aanzien van hun kinderen. Ook is de administratieve last voor de ouders beperkt gebleven, doordat de verdeling slechts eenmalig moet worden aangevraagd.

Decreet van 16 december 2022 houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023, BS 29 december 2022